

NOV

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

“NOV in het hart van de actieve samenleving”

Jaarprogramma 2016

**Vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering
op 26 november 2015**

Colofon

Datum: 10-11-2015

© NOV

Bestellen: www.nov.nl

Vereniging NOV
Maliebaan 71g
3581 CG Utrecht

T 030 – 230 71 95
E algemeen@nov.nl
W www.nov.nl

Twitter: @Vereniging NOV
LinkedIn: Vrijwilligerswerk

KvK Utrecht 301 26 706
Rabobank 36.92.73.141
IBAN: NL16RABO0369273141 EUR

Inhoudsopgave

1. Wat is Vereniging NOV?	4
2. De kern van vrijwilligerswerk	5
3. Programma 2016	10
3.1 Belangenbehartiging en ondersteuning van vrijwillige inzet	10
3.2 Stimuleren en faciliteren van het netwerken.	11
3.3 Samenwerking en partnership tussen het vrijwilligerswerk, de markt en de overheden.....	14
3.4 Werken aan toegankelijkheid van of nieuwe vormen van financiering	15
4. Continue activiteiten en projecten	16
4.1 Programma Goed Geregeld	16
4.2 Communicatie	16
4.3 Projecten	17
5. Verenigingsbestuur en bureau NOV	20
6. Samenvatting activiteiten	21

1. Wat is Vereniging NOV?

Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (Vereniging NOV) is de landelijke belangenorganisatie voor de hele vrijwilligerssector. De vereniging bestaat uit ruim 350 organisaties die met of voor vrijwilligers werken. Van alle mensen boven de 15 jaar doet 50 % vrijwilligerswerk. Dat zijn meer dan zeven miljoen Nederlanders. Vereniging NOV richt zich met en haar leden op het organiseren van mensen die hun tijd en passie om niet in maatschappelijk goede activiteiten steken, of dat nu binnen cultuur, natuur, zorg, sport of iets anders is.

De leden van Vereniging NOV zijn grofweg in twee groepen te verdelen. Landelijke (koepel)organisaties, met lokale verankering waar vrijwilligersactief zijn en lokale en regionale ondersteuningsorganisaties in maatschappelijke vrijwillige inzet. De grote sectorale diversiteit onder NOV-leden, de maatschappelijke breedte die zij beslaan en hun inzet om ervaringen, kennis en energie te delen, vormen de kracht van de landelijke vereniging. Het grote aantal leden en de verscheidenheid ervan weerspiegelt de breedte en worteling van het vrijwilligerswerk in de samenleving. Deze kennis, ervaring en vernieuwingskracht van de branche worden door en via Vereniging NOV voor al haar leden breed toegankelijk gemaakt en verbonden met maatschappelijke trends en ontwikkelingen. Vereniging NOV opereert in een dynamische omgeving en is gericht op samenwerking met vele andere spelers die samen de civil society vormen.

Trends, ontwikkelingen en herijking strategie 2016

De wereld van het organiseren van vrijwillige maatschappelijke inzet verandert onder invloed van trends en ontwikkelingen. Individuele mensen, en bijvoorbeeld een collectief van bewoners in hun buurt, zijn meer dan ooit in staat om vormen van 'doe-het-zelf' organisatie op te pakken. Andere mensen voelen zich juist thuis in een duidelijke afgebakende taak en functie binnen een organisatie. Een overheid die vanwege economisch-financiële motieven (maar ook in opvatting zelf) een andere, kleinere rol in wil nemen, stoot taken en verantwoordelijkheden af of vult ze anders in. Dit niet zelden in de hoop of verwachting de samenleving zelf weer meer aan zet te laten zijn. Wat betekent dit voor de sector en van de rol van Vereniging NOV? Maar organisaties zelf veranderen ook. Bijvoorbeeld in nieuwe vormen in het organiseren van vrijwilligers. Niet meer door deze zelf in een vaste pool van mensen te binden en te verbinden, maar eerder een matchfunctie te vervullen tussen mensen met draagkracht in reeds bestaande verbanden en mensen met kwetsbaarheid in een eenmalige klus. Organisaties veranderen ook omdat subsidies veranderen en er nieuwe verdienmodellen voor in de plaats moeten komen.

Het strategisch beleid van Vereniging NOV is verwoord met de kernfuncties: belangenbehartiging, versteving draagvlak vereniging en versterken imago van het vrijwilligerswerk. De bovenstaande veranderingen dagen Vereniging NOV zelf ook uit. In het najaar 2015 en in 2016 zal in dialoog met de leden en externen, regionaal en in de Algemene Ledenvergadering de strategische koers worden besproken en waar nodig nieuwe sporen worden uitgezet.

2. De kern van vrijwilligerswerk

Dit is het werkprogramma van Vereniging NOV. Het is een actief en bundelend werkprogramma over hoe de vereniging zich als netwerk richt op de versterking van het organiseren van de inzet van mensen zelf in de natuur, cultuur & kunst, zorg, politiek, sport, veiligheid, leefbaarheid, etc. De kern is het eigen initiatief, de passie voor een onderwerp en een betrokkenheid waarvan de beloning maar moeilijk in geld is uit te drukken. Je inzetten voor een ander, voor het samen en voor onze gemeenschappelijke leefomgeving wordt elke dag door een ongelofelijk grote groep mensen in de vorm van vrijwilligerswerk waargemaakt. De gemeenschappelijke creatie van maatschappelijke waarden van ongeveer 50% van de Nederlanders van 15 jaar en ouder, bedraagt een miljard uur onbetaald en onschatbaar werk.

Vereniging NOV werkt aan een voortdurende verbetering van het organiseren van participatie

Mensen doen vrijwilligerswerk omdat het belangrijk is, omdat het ons zelf iets biedt en omdat we ons samen verantwoordelijk voelen voor meer dan alleen het eigen bestaan. Kern van deze inzet is het persoonlijke eigenaarschap, omdat het de eigen motivatie is als bron en keuze om in de eigen tijd daar ruimte voor te maken. Dat kan je individueel doen, maar leuker, effectiever en krachtiger wordt dat als we het samen doen. Op die basis zijn vele organisaties in het netwerk van Vereniging NOV ooit ontstaan. Ze hebben vaak sterke wortels, zijn goed georganiseerd én de kern van motivatie van de vrijwilligers is niet heel veel anders dan 70 of 100 jaar geleden. Zoals elke organisatie zijn ook zij in staat zichzelf te vernieuwen.

Aan de andere kant nemen elke dag mensen vanuit hun motief het initiatief om een nieuwe start-up van maatschappelijke inzet te beginnen op een nieuw of gewijzigd vraagstuk, met een andere organisatiewijze of op een nieuwe plek. Ook deze beginnende 'samenwerkingsverbanden van motivatie' zijn zelf de innovatie en het voorbeeld van hoe het in deze tijd soms juist net anders en beter kan. In de netwerken van Vereniging NOV brengen we 'gewortelde organisaties met vrijwilligers' met een lange en duurzame organisatievorm juist ook samen met lidorganisaties die een andere werkwijze toepassen of die zich bijvoorbeeld op een nieuwe wijze richten op het aanspreken en organiseren van jongeren. Vereniging NOV legt ook de verbinding naar vernieuwende vormen van organiseren in buurten en wijken. Daarin gaat Vereniging NOV o.a. de samenwerking aan met andere koepels als het Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA). Vereniging NOV stelt eigen ervaringen en kennis van het duurzaam vinden en binden van vrijwilligers en het 'managen van motivatie' voor maatschappelijke participatie beschikbaar.

Vereniging NOV ziet dat maatschappelijke inzet voor een ander of (iets in) de samenleving vorm krijgt in vrijwilligersorganisaties, coöperaties van bewoners, bewonersvoorzieningen/bedrijven als buurthuizen in eigen beheer, sociaal ondernemers en in bedrijfsfoundations. De vorm staat daarin minder centraal en is ondergeschikt aan het doel. Vrijwilligersorganisaties hadden de overheid veelal als medebetalen van hun activiteiten. Daar waar die overheid terugtreedt worden andere vormen van financiering gezocht en gevonden.

Vereniging NOV als scharnier tussen vrijwillige inzet en de overheid

Vereniging NOV maakt zich sterk voor vrijwilligerswerk, waarbij juist de eigen inzet en het eigenaarschap daarover bij de individuele persoon rust en bij de organisatie als collectief. Het instrumenteel inzetten van mensen en de gedwongen inzet van uitkeringsgerechtigden staat haaks op de intrinsieke motivatie en vrije keuze die de basis is van vrijwilligerswerk. Mag en kan een overheid ons als burger aanspreken op datgene waar we exclusief als samenleving zelf eigenaar van zijn? Ja, dat kan de overheid doen als medepartner in die samenleving, maar wel met in achtname van de eerder geformuleerde vrijheid en motivatie. Gemeente en gemeenschap zijn samen aan zet. Ieder in de eigen rol, met een eigen verantwoordelijkheid. Maar wel in een gelijkwaardige positie en op basis van ruil; letterlijk partners dus. Dat vraagt een overheid die verantwoordelijkheid daar laat waar die ligt en maatschappelijk ondernemen van de vrijwilligerssector in het oppakken daarvan.

Om daarin een concreet voorbeeld te geven: we weten dat de meeste mensen actief worden als vrijwilliger omdat ze gevraagd worden. Juist ook door iemand die ze kennen. Een overheid kan met welke reclame en dwang ook die persoonlijke aanspraak en verleiding nooit tot stand brengen. De overheid heeft deze 'kunst van vinden en binden' van de sector zelf hard nodig. En dat is maar één voorbeeld van waar het vrijwilligerswerk heel goed in is. Overheid en samenleving vullen elkaar aan, gemeente en gemeenschap net zo.

'Uitgedaagd vrijwillig'

Opgelegde vrijwillige participatie is een tegenstelling in zichzelf, de overheid dient te faciliteren, uit te dagen, uit te lokken, aan te spreken, de dialoog aangaan en daartoe voorziening bieden. Juist wel! Daarin maken de oprechtheid van motieven van de overheid en de bejegening van mensen een enorm verschil. Dat geldt bij individuele mensen zonder betaald werk of met een uitkering, maar ook voor collectieve arrangementen tussen overheid en samenleving.

De bewoners in de wijk Randenbroek van Amersfoort namen 'uitgedaagd vrijwillig' het wijkcentrum over toen de gemeente ging kiezen tussen stenen of welzijns werkers. Het centrum wordt nu al 3 jaar succesvol gerund door de inzet van vele vrijwilligers. Ze vervullen op meerdere vlakken een belangrijke maatschappelijke functie: opvang kwetsbare (oudere) mensen, 40.000 bezoekers, bieden van re-integratie en opdoen van werkervaring voor mensen met een uitkering en een basisvoorziening zijn in de wijk. "We gaan ten onder aan ons eigen succes", formuleren ze zelf. Van de exploitatie door de vrijwillige inzet met een opbrengst van € 8.000,- per maand gaat € 4.500,- huur naar de gemeente en € 1.100,- naar beveiliging. Er zijn geen opgebouwde reserves en het restant van € 2.400,- zou alleen al in het achterstallige onderhoud moeten gaan. De rugdekking met een subsidie van de gemeente wordt nu, na 3 jaar, stopgezet. Welke verplichting zit hier voor de gemeente zelf aan vast?

Vereniging NOV, de landelijke organisaties en de lokale steunpunten vrijwilligerswerk werken aan een sector, waarin met weinig geld veel maatschappelijk effect tot stand komt. Maar het goed organiseren van juist die inzet is geen van-zelf-organisatie. Dat vraagt kennis, vaardigheid, goed besturen, opleiden en ondersteunen. Zeker in domeinen als die van het sociale beleid die sterk in verandering en transformatie verkeren. Het op basis van een amendement in de Tweede Kamer vormgegeven programma 'Vrijwillig Dichtbij' richt zich juist op het ondersteunen van de lokale afdelingen van de vrijwilligersorganisaties in de zorg; hoe beter en anders lokaal samenwerken en welke deskundigheid is daarbij nodig. Vereniging NOV heeft de programmacoördinatie in samenwerking met het LOVZ-netwerk.

Betrouwbaarheid van twee kanten

Hoe gaan samenleving en overheden betrouwbaar met elkaar om? Een voorbeeld: het prachtig samenlevingsinitiatief van de Maatschappelijke Stage (MaS). Scholen, de vrijwilligerssector en de jongeren verenigden zich in een bloeiende en groeiende praktijk van eigen verantwoordelijkheid en motivatie. Met dat succes voor ogen trok de landelijke overheid het initiatief naar zich toe. Met goede en oprechte bedoelingen, maar ook om politieke sier te maken onder het regeringsmotto 'Samen werken samen leven' (maart 2007). De MaS werd in een verplicht (regel)systeem en een opgelegde financiering gezet, met alle kansen en risico's voor het eigen initiatief. MaS was door alle maatschappelijke inspanningen een succes. MaS werd echter net zo makkelijk door deze overheid weer afgestoten en overboord gegooid als zijnde niet belangrijk voor Onderwijs. Dat elders dezelfde overheid een participatiesamenleving voor de zorg en het welzijn nodig heeft, wordt over het hoofd gezien. Op deze manier is een departement geen betrouwbare en geloofwaardige partner. Lokaal gebeurt vervolgens hetzelfde.

Voorbeeld: Maatschappelijke Stage in Nijmegen

De MaS is in Nijmegen en omgeving een groot succes. In 2014 zijn er 3.000 leerlingen in Nijmegen en in totaal 10.000 leerlingen in Zuid-Oost Gelderland die zich maatschappelijk inzetten en daar veelal voor het eerst ervaring mee opdoen. De jongeren hadden opeens 'betekenis voor een ander, met dat waar je zelf overwaarde hebt!'. Er werken 24 gemeenten in regionaal verband samen met 70 schoollocaties en 18 vrijwilligerscentrales en steunpunten. Zij hebben de afgelopen jaren een unieke infrastructuur opgebouwd die dit mogelijk maakt. Door acquisitie van stageplekken genereert de VWC Nijmegen in 2014 zo'n 5.000 verschillende mogelijkheden voor stages die via de MaS website in beeld gebracht en digitaal gematcht worden. Nijmegen is kartrekker, waar maar liefst 117 organisaties stages bieden en zij ook onderling een 'gemeenschapsnetwerk' vormen tussen jongeren, school en samenleving. Bij 1.550 stages was de VWC Nijmegen direct betrokken. En toch ziet de gemeente geen belang meer om bij te dragen en partner te zijn in dit samenleven.

Met de bezuinigingen van de overheden op zorg en welzijn komen er meer en complexe vragen bij de samenleving zelf te liggen. Vrijwilligersorganisaties kunnen en willen daarop inspelen. Maar zij hebben wel een overheid nodig die daarin ook werkelijk oog heeft voor de voorwaarden en de condities waaronder dat kan.

Voorbeeld: Sensor afgerekend als marktpartij

Een gewortelde organisatie als Sensor werkt 7 x 24 uur met professionele kwaliteit van vrijwilligers aan het bieden van een 'luisterend oor'. Zij doen anoniem door heel Nederland, zowel telefonisch, via chat en mailcontact. Na heel veel gedoe en nog meer onduidelijkheid in de transitie van de Wmo krijgt Sensor na een aanbesteding een contract voor twee jaar. Dat contract kan twee keer voor 1 jaar verlengd worden met elk jaar opnieuw een beslissing door de leden van de VNG. De organisatie voelt zich gemengd tussen de verschillende regimes. Ze worden als een commerciële marktpartij afgerekend in een aanbesteding en worden afgerekend met een prijs waarmee alleen met de inzet van heel veel vrijwilligers deze maatschappelijke functie uitgevoerd kan worden. Het is ook de filosofie van de organisatie om te kiezen voor vrijwilligers in de gelijkwaardigheid die dat biedt in een gesprek van mens tot mens. Maar vrijwillige inzet vergt echter een lange termijn investeringsbasis van 5 tot 10 jaar t.b.v. de continuïteit in het werven, het opleiden en het inwerken en ondersteunen van vrijwilligers. Het contract van twee jaar is daartoe te mager. Er zijn ook gemeenten die aan deze belangrijke vorm van anonieme hulp niet willen bijdragen omdat het niet duidelijk is hoeveel eigen inwoners het betreft. Dat juist de gemeente zelf en heel veel lokale instellingen een zeer beperkte bereikbaarheid hebben (zeker 's nachts en in het weekend), wordt niet gezien. De organisatie zit klem tussen markt, staat en lokale overheid.

Integrale beleidsvisie en landelijke uitvoering

Vereniging NOV richt zich als landelijk organisatie sterk op de systeemkant van het vrijwilligerswerk; goede wet- en regelgeving, toegang, innovatie, leren en verbinden. Daarin zijn de Rijksoverheid en de politiek belangrijke partners voor Vereniging NOV. Anderzijds krijgt de concrete inzet vorm in de leefwereld; in de eigen buurt, het eigen dorp, stad, regio en soms ook mondiaal. Die inzet houdt zich dus niet aan gemeente-, provincie- of landsgrenzen. Decentralisatie van de overheid op het sociale domein wordt al beter gekoppeld aan de terreinen van werk (participatie) en wonen. Maar daar waar de financiën bijna volledig nationaal beleid is zijn de marges voor gemeenten klein.

Juist de breedte van (nieuwe vormen van) vrijwillige inzet vraagt departementale dwarsverbanden, zodat helderheid is over beleidslijnen, de overeenkomsten en discrepantie daartussen.

Voorbeelden:

- Op het aspect werk tussen SZW (aandacht voor werkverdringing, maar ook verplichte tegenprestatie), VWS en BZK (participatie en burgerkracht).
- Op het gebied van participeren, ontzorgen en voorkomen van zorg vraagt dat verbinding tussen VWS (langdurige zorg, maatschappelijke ontwikkeling) en BZK (meedoen, horizontaal verantwoord, (mede)zeggenschap en democratie).
- Veiligheid en voorkomen van (seksueel) misbruik vraagt samenwerking tussen Justitie en VWS.
- Cultuur en kunst en het beleid van OCW hebben verbinding met de sociale opgave in de Wmo, welke vraagt om een sociaal culturele gedragsverandering. Naast de heldere betekenis van kunst- en cultuurparticipatie in het vitaal blijven van ouderen¹.
- Nieuwe en andere oplossingen van 'maatschappelijk financieren' vraagt ook verschuiving van regelgeving in de belastingen.

---

¹ 'Cultuur verbindt: een ruime blik op cultuurbeleid' Kamerbrief 8-07-2014

Vereniging NOV mist de noodzakelijke integrale sturing en interdepartementale co-creatie op de vele maatschappelijke dossiers waar vrijwilligerswerk van betekenis is. Met het Rijk en de politiek wil Vereniging NOV daar meer inhoud en passende structuren aan geven.

Lokale ondersteuning van het 'hoe'

De andere ontwikkeling is dat met de decentralisaties van bevoegdheden naar gemeenten het beleid voor de vrijwilligersinzet grotere verschillen laat zien in de ±390 gemeenten. Ooit gaf het Rijk de impuls tot vrijwilligerswerkbeleid in alle gemeenten met de landelijke commissie Groenman. De huidige tijd vraagt om stimulering op maat. Vereniging NOV als netwerkorganisatie zal via en met haar leden juist ook die lokale beleidsagenda willen bereiken en versterken. Enerzijds via het netwerk van de 150 lokale vrijwilligerssteunpunten, maar ook via de landelijke organisaties met hun lokale afdelingen, zelfstandige stichtingen, verenigingen en clubs. Waar het 'wat' in het rijksbeleid en zeker het sociale domein, nog altijd fors landelijk geregisseerd en financieel gehonoreerd wordt en het 'hoe' veel meer differentiatie, verscheidenheid en lokale uniekheid krijgt, vraagt dat aan Vereniging NOV een inzet om ontwikkelingen lokaal en landelijk goed te blijven verbinden. Een voorbeeld is het meldpunt voor klachten over het weigeren van vrijwilligerswerk met een uitkering. De lokale en soms bijzondere werkelijkheid legt NOV ook neer bij het ministerie van SZW en de politiek om tot betere oplossingen te komen. Dat zijn vormen van verbinden van de kennis van de praktijk, van de uitwerking en beleidstoepassing aan de ene kant en de wet- en regelgeving en beleidssturing aan de andere kant.

Vrijwillige inzet vraagt goede ondersteuning en facilitering. Zowel voor de bestaande organisaties als bij nieuwe initiatieven. Zeker in wijken of dorpen waar de sociale vraagstukken groot zijn en het zelfbeeld en de ervaring van bewoners laag. Zelf-organisatie vraagt meerdere vaardigheden als ondernemen, compromissen sluiten, vergaderen, andere meningen accepteren etc. Lokaal integraal werken aan kwaliteit van (samen)leven vraagt ook verbindingen tussen sectoren; het onderwijs/educatie, de cultuur en amateurkunst, sport, de natuursector etc. Organisaties als voedselbanken, kringloopwinkels en weggeefwinkels vervullen een belangrijke vangnetfunctie. Vereniging NOV wil ook deze organisaties binden en verbinden.

3. Programma 2016

Gekoppeld aan de kernfuncties van de vereniging (belangenbehartiging, draagvlak vergroten en versterken van het vrijwilligerswerk) heeft het jaarprogramma 2016 de volgende prioriteiten:

1. Collectieve belangenbehartiging als woordvoerder voor de sector naar de overheden, het versterken van voorwaarden voor vrijwillig maatschappelijke inzet in regelgeving, terug dringen van hindermacht, en het verkrijgen van ruimte en vertrouwen in de organisatiekracht van de samenleving zelf.
2. De netwerken tussen organisaties in de vereniging ondersteunen en waar nodig initiëren van ontwikkeling, deskundigheidsbevordering en innovatie.
3. Samenwerking en partnership tot stand brengen tussen het georganiseerde vrijwilligerswerk, de markt (instellingen, fondsen, bedrijfsleven) en de overheden. Daartoe verbindingen leggen tussen landelijk – lokaal (Rijk–gemeenten) en tussen departementen onderling voor het integraal versterken van vrijwillige inzet.
4. Werken aan toegankelijkheid van of nieuwe vormen van maatschappelijke financiering voor vrijwillige inzet. Met een bezuinigende en zich financieel terugtrekkende overheid zijn er andere vormen van bekostiging nodig. Dat kan een verdienmodel zijn, crowdfunding, maatschappelijke investeringsfondsen of anderszins.

Deze prioriteiten krijgen hun uitwerking in de onderstaande activiteiten en projecten

3.1 Belangenbehartiging en ondersteuning van vrijwillige inzet

De belangrijkste opdracht in de collectieve belangenbehartiging is het zichtbaar maken van de voorwaarden van vrijwilligerswerk om betekenis en waardecreatie in de samenleving te kunnen blijven bieden. Belangenbehartiging vindt plaats door Vereniging NOV; door het bestuur in samenwerking en afstemming met de aangesloten organisaties en externe partners.

Activiteiten:

- Ondersteuning van NOV-netwerken in hun rol van kennisdelen, waar nodig innoveren en zoeken van nieuwe oplossingen (transformatie van gedrag en uitvoering) en in de voeding van de lobby en de belangenbehartiging naar de overheden en andere maatschappelijke actoren.
- Versterken van vrijwilligerscentrales en steunpunten om de belangenbehartiging van het vrijwilligerswerk op gemeentelijk of regionaal niveau meer vorm te geven.
- Met het netwerk van de landelijke organisaties, zoals het LOVZ, de bestuurlijk lokale samenwerking van hun afdelingen zowel onderling als met andere burgerinitiatieven, de ondersteuningsstructuur/de instellingen en de gemeente versterken.
- Organiseren van voortdurende aandacht voor de (effecten van) wet- en regelgeving op nationaal niveau. Informeren van politici in Den Haag, initiëren of deelnemen aan (inter)departementale bijeenkomsten en commissies.
- Samenwerken met landelijk opererende partners in het versterken van de vrijwillig maatschappelijke inzet. Dat zijn enerzijds duurzame partners zoals Mezzo, de landelijke organisatie voor de mantelzorg, LKCA als kenniscentrum voor cultuur en de amateurkunst, de NOC*NSF voor de sportsector, de SBF en VFI voor de goede doelen en de MO-groep en Actiz als werkgeversorganisaties voor welzijn en zorg. Anderzijds vragen de huidige maatschappelijke ontwikkelingen ook om nieuw partnership.

Deze gaan we in 2016 verder verkennen op basis van eerdere, soms prille soms zwakkere verbindingen met het bedrijfsleven, met koepels van (nieuwe) vormen van maatschappelijk ondernemerschap en buurt- en bewonersinitiatieven. Onder andere met de Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners (LSA), maar ook met coöperatieve verbanden in onder andere zorg, energie en leefbaarheid.

- Samenwerken voor meer vrijwillig maatschappelijke inzet op lokaal niveau. Netwerken en verbanden van gemeenten G32/G4/P10, 'Gemeente van de toekomst', vereniging van burgemeesters, de VNG en het ministerie van BZK. Op het gebied van zorg en welzijn zijn dat ook de zorgverzekeraars.
- Verbinden met kennisinstututen als Movisie op het gebied van kennisdelen, innovatie en verspreiden van interventies voor lokale toepassing. Netwerken met onderzoek en ontwikkeling als het Verwey-Jonker instituut, Hogescholen en Universiteiten en adviesbureaus op het vlak van vrijwillige inzet.
- Organiseren van debatten over actuele thema's, het geven van interviews en het schrijven van artikelen.

Beoogd maatschappelijk effect:

Betere voorwaarden voor vrijwillige inzet zijn lokaal en landelijk tot stand gebracht, om daarmee betekenis en waarde creatie te kunnen blijven bieden in de samenleving. Resultaat is afname van onnodige regels en toegang tot middelen (mensen, munten, massa).

3.2 Stimuleren en faciliteren van het netwerken.

In een complexe en voortdurend veranderende samenleving is verandering niet lineair en steeds minder centraal en eenduidig. Vereniging NOV als relatief kleine actor in de samenleving als geheel kan alleen van invloed zijn als de vereniging daarin samenwerkt met de soms grotere lidorganisaties. Voor Vereniging NOV met haar leden die dwars door de hele samenleving heen actief zijn biedt dat meerdere kansen:

- Organiseren van leden per sector. Het overleg van landelijke vrijwilligersorganisaties in welzijn en zorg is daar het voorbeeld van.
- Organiseren van leden op één doorsnijdend thema. Voorbeeld is het netwerk Wet- en regelgeving.
- Organiseren van leden op een thema in verbinding met andere actoren. Voorbeelden zijn de participatie in de kennisagenda informele zorg of een activiteit met de Coalitie Erbij over het vraagstuk van eenzaamheid.
- Organiseren van verkenningen naar de ervaringen, stand van zaken en doorbraken op het punt van diversiteit in het bereiken van ook minderheden in de afspiegeling van vrijwilligerswerk. Uitkomst zijn aanbevelingen, do's en don'ts en concrete (beleids)maatregelen die werken.

Georganiseerde netwerken en gelegenheidscoalities in de samenleving zijn van grotere invloed op verandering van complexe vraagstukken dan de afzonderlijke inzet van (lid)organisaties. Vereniging NOV is zelf een netwerkende actor, een platform, een voorbeeld en inspiratiebron op landelijk niveau. Belangrijk dat veranderen ook plezier genereert en energie biedt.

Activiteiten

- Organiseren van themabijeenkomsten, debatten en congressen. In 2016 worden minstens zes themabijeenkomsten gehouden. Dit zijn twee bijeenkomsten aansluitend op de Algemene Ledenvergaderingen van juni en november, twee à drie bijeenkomsten voor centrales/steunpunten en minstens twee nader te bepalen themadiscussies over actuele onderwerpen. De themabijeenkomsten dragen bij aan het verspreiden van relevante beleidsinformatie onder de leden en leveren Vereniging NOV belangrijke signalen op voor visievorming en om namens de leden actuele standpunten in te nemen. Ook worden er regelmatig debatten georganiseerd, ter bevordering van de zingeving, kennisuitwisseling en visievorming. Ook organiseren we in 2016 het NOV-congres voor leden en andere maatschappelijke actoren.
- Actualiseren van de Handreiking 'Gemeentebestuur aan tafel met vrijwilligersveld' om lokale organisaties, vrijwilligerscentrales, afdelingen van landelijke koepels voorbeelden te geven en te stimuleren tot bijeenkomsten met de lokale politiek rondom actuele thema's die de vrijwillige inzet raken.
- Organiseren en netwerken met vrijwilligerscentrales en steunpunten in NOVi (Netwerk Ondersteuning Vrijwillige inzet). landelijke bijeenkomsten (zoals onder 1 is opgenomen) en meerdere vormen van digitale uitwisseling en gebruik van sociale media. Thema's worden uit het netwerk gekozen en in co-organisatie opgepakt. Dat betreft onderwerpen als:
  - ✓ Integraal gemeentelijk sociaal beleid: werk, participatie, inkomen, zorg, welzijn, wonen, onderwijs/educatie en jeugdzorg. Beleidsterreinen in het verbinden en matchen van vraag en aanbod, het bemiddelen naar het vrijwilligerswerk, de dienstverlening aan kwetsbare groepen. Sociaal ondernemerschap door instellingen en/of bewoners in nieuwe arrangementen in buurten en wijken. Slim en op maat verbinden van actoren in 'maatschappelijke coalities'. Zoals lokale bedrijven, mensen met een uitkering, vrijwilligers, instellingen etc.
  - ✓ Het actualiseren, vormgeven en uitvoeren van het lokale vrijwilligerswerkbeleid van de gemeente en het vrijwilligersbeleid van de instellingen. Toepassing van het in 2015 ontwikkelde materiaal van medezeggenschap van vrijwilligers.
  - ✓ Verbinden en kennisdelen van bestaande en nieuwe organisatievormen van vrijwillige maatschappelijke inzet; groepen actieve burgers, nieuwe buurtinitiatieven, sociaal ondernemers.
  - ✓ Volgen en beschrijven van de effecten van de wijze van organiseren van de vrijwilligerscentrale; als zelfstandige bestuurlijke eenheid, als onderdeel van grote welzijnsorganisaties of als back office voor de wijk/dorpsteams.

Netwerk Wet- en Regelgeving

Organiseren van het netwerk Wet- en Regelgeving. Jaarlijks wordt nieuwe wetgeving gemaakt of worden regels aangepast, zowel landelijk en lokaal die het vrijwilligerswerk raken. Beleid of uitvoering van al bestaande regels veroorzaken soms regelrechte hinderkracht om het goede te doen. Thema's zijn:

- Regels van de belastingdienst.
- De ANBI- en SBBI-status vanuit de belastingwetgeving gebruiken op het domein van het onderscheiden tussen commercieel/markt of samenleving/non-profit zijn.
- Uitvoeringsregels van het UWV voor mensen die met behoud van uitkering of bijstand vrijwilligerswerk willen (gaan) doen.
- De tegenprestatie voor mensen in de bijstand.

- Kapitaliseren van vrijwillige inzet als eigen bijdrage in subsidies van monumentenzorg.
- Regels als gevolg van onder andere:
  - ✓ de eigen accommodatie;
  - ✓ Arbowet;
  - ✓ drank en horecawet;
  - ✓ warenwet;
  - ✓ organiseren van evenementen.
- De in 2015 samengestelde E-publicatie over Wet- en regelgeving in relatie tot vrijwillige inzet verder verspreiden en onder de aandacht brengen in het werkveld. De uitgaven is in samenwerking met de ministeries van VWS en BZK samengesteld.

Landelijke organisaties met vrijwilligers in de zorg en welzijn (LOVZ)

Organiseren en netwerken met landelijke organisaties met vrijwilligers in zorg en welzijn (LOVZ). Deze groep is aan het groeien in aantal, omdat meerdere leden van Vereniging NOV het belang van uitwisseling, leren en gemeenschappelijk optrekken ervaren. Thema's zijn:

- Collectieve uitvoering van het stimuleringsprogramma 'Vrijwillig dichtbij' Doel van dit driejarige programma is het versterken van de landelijk- lokale organisaties in het lokaal samenwerken in zorg en welzijn. Het versterken van de deskundigheid van lokale besturen en de vrijwilligers gezien de transformatie van de uitvoering en de toename van de complexiteit van de hulpvragers.
- Netwerken in de Toekomstagenda Informele Zorg. Specifieke aandacht daarin voor het niet instrumenteel inzetten van vrijwilligers organisaties en de overheid.
- Netwerken op het thema van vitaal ouder worden; ontzorgen, voorzorgen of uitstellen van zorg van senioren. Samenwerking in het programma van Lang Leve Kunst; convenant Ouderen en Kunst.

Lang leven kunst

Mede organiseren en netwerken op het thema van vitaal ouder worden. Vereniging NOV is convenantpartner in een coalitie met het Landelijk Kenniscentrum Cultuureducatie en amateurkunst (LKCA), Fonds voor cultuurparticipatie (FCP), drie fondsen en de ministeries van OCW en VWS. Doel is de cultuurparticipatie van ouderen bevorderen, waardoor de kwaliteit van leven een positieve impuls heeft. Daarnaast is Vereniging NOV lid van het samenwerkingsverband van organisaties in de "Coalitie Erbij" welke zich richt op het terugdringen en voorkomen van eenzaamheid. Inzet van Vereniging NOV is in de eigen netwerken verbindingen tot stand te brengen tussen de vrijwilligerssectoren van cultuur, welzijn, sport en bewegen en goede voorbeelden van de praktijk uitwisselen. Maatschappelijk resultaat is een groter welbevinden van ouderen voortkomend uit lokaal samenspel tussen partijen.

Netwerk medezeggenschap

Organiseren en netwerken in de medezeggenschap van vrijwilligers en de vrijwilligersraden. In 2015 is een digitale site voor vrijwilligersraden gemaakt met modellen en varianten in medezeggenschap. In 2016 zal met de coalitie van partijen die hier aan heeft gewerkt gekeken worden in welke vorm, frequentie een vervolg vorm moet krijgen.

Bestuursparade

Stimuleren en ondersteunen van de samenwerking van besturen van lokale verenigingen. In de zogenoemde bestuursparade wordt nauw samengewerkt met Scouting Nederland, NOC*NSF, en Landelijke Kennisinstituut Cultuureducatie Amateurkunst (LKCA) om de besturen in hun achterban te versterken door lokale uitwisseling op lokale actuele thema's te stimuleren. Het kan gaan over de krimp, het tekort aan bestuurders of over fraudebestrijding. Tijdens deze bijeenkomsten maken bestuurder uit het zelfde postcodegebied met elkaar kennis en ontstaat samenwerking. Vereniging NOV is mede initiator en de activiteit is succesvol als de lokale partijen daaraan zelf een verder vervolg geven.

Beoogd maatschappelijk effect:

Georganiseerde netwerken en gelegenheidscoalities binnen de Vereniging NOV en externe partijen hebben het eigene en de zelforganiserende identiteit van maatschappelijke participatie versterkt en daartoe bijgedragen aan de kwaliteit in de breedte van de maatschappelijke sectoren: natuur/landschap, cultuur en kunst, sport en bewegen, veiligheid, welbevinden, gezondheid, religie, politiek, onderwijs/educatie, jongeren en ouderen. Indicator is behoud of lichte groei van vrijwillige inzet.

3.3 Samenwerking en partnership tussen het vrijwilligerswerk, de markt en de overheden.

Vereniging NOV positioneert vrijwillige inzet door lobby en belangenbehartiging in zowel de financiering als het werken onder de goede condities. Vereniging NOV doet dat juist niet alleen maar in samenwerking en met de kracht van de eigen lidorganisaties. Deels geven we dat vorm in min of meer vaste verenigingsnetwerken (Lobby en communicatie) deels ook in gelegenheidscoalitie met kennis van en belang in het betreffende vraagstuk (Tegenwaarde vrijwillige inzet bij het cultureel erfgoed). Samen staan we sterker. Lobby wordt daarmee gezien als een brede activiteit in het adviseren van de overheid en de politiek, meedenken in voortrajecten van wet en regelgeving maar ook wijzen op de ongewenste effecten van regelgeving en administratieve lasten en bureaucratie. Het betreft de volgende activiteiten:

- Lobby en belangenbehartiging naar de overheden; m.n. naar de landelijke departementen en de Tweede Kamer als ook naar VNG en netwerken van gemeenten als de G32 en G4.
- Actualiseren, wijziging en aanvulling van de website www.beleidenvrijwilligerswerk.nl voor lokale beleidsmakers en politici over de betekenis en het faciliteren en ondersteunen van vrijwilligerswerk. In 2016 begint de cyclus van de landelijke partijen voor het samenstellen van hun programma voor de Kamerverkiezingen 2017. Lobby & communicatie zal de partijen hierop voeden.
- Onderhouden en actualiseren van de website en toolkit "Gemeentebestuur aan tafel met vrijwilligersveld".
- Overleg, afstemming en participatie in het netwerk van IF (Instituut Fondswerving) en de netwerken van de filantropie. Bedoeling is gericht op het verbeteren van de toegang van vrijwilligersorganisaties tot de fondsen. Ook hierbij het gesprek voeren over regelgeving en het stapelen van eisen en voorwaarden vooraf en bij de verantwoording. Rechtmatig gebruik en verantwoording zijn belangrijk, maar hoe dat in steeds meer tijd en expertise vragende structuren wordt gegoten is wel een punt om echt te verbeteren.

Beoogd maatschappelijk effect:

De overheid zelf toetst wet- en regelgeving op de effecten daarvan voor vrijwillig maatschappelijke inzet. Ter voorbereiding van beleid en regelgeving is Vereniging NOV met coalities van leden gesprekspartner.

Hinderlijke regelgeving of tegenstrijdigheid in beleid tussen de departementen is aan de orde gesteld en gezocht naar oplossingen.

3.4 Werken aan toegankelijkheid van of nieuwe vormen van financiering

De overheid zelf zoekt naar nieuwe wegen waarmee bewoners en hun initiatief toegang krijgen tot aanbestedingen of opdrachten van de overheid. In de Wmo 2015 is via een amendement van de Tweede Kamer het artikel opgenomen van "de Right to challenge". Bewonersinitiatieven en vrijwilligersorganisaties die zien dat ze bepaalde activiteiten beter en goedkoper kunnen doen dan huidige opdrachtnemers, kunnen met dit artikel aan tafel komen bij hun gemeente. In groenbeheer of bij de exploitatie van gemeenschapsruimten zie je al goede voorbeelden. Maar ook nu weer is de drempel hoog. Vereniging NOV zal deze ontwikkelingen met de ministeries van VWS en BZK volgen. We werken daarbij verder samen met andere partijen als LSA (Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners), Kracht in NL en andere maatschappelijke actoren.

Met een bezuinigende en zich financieel terugtrekkende overheid zijn er andere vormen van bekostiging nodig. Dat kan een verdienmodel zijn, crowdfunding, maatschappelijke investeringsfondsen of anderszins. In 2016 gaan we die mogelijkheden concreet met leden verkennen en uitwisselen waar er al ervaringen hiermee zijn opgedaan die smaken naar meer.

Beoogd maatschappelijk effect:

Leden van Vereniging NOV hebben meer en beter zicht op andere financieringsmogelijkheden en de haalbaarheid en toepassing daarvan dan die van overheidssubsidie.

4. Continue activiteiten en projecten

4.1 Programma Goed Geregeld

Vereniging NOV werkt aan de kwaliteitsbevordering in de sector met de Zelfevaluatie Vrijwillige Inzet Goed Geregeld en het daaraan verbonden NOV-keurmerk Vrijwillige Inzet Goed Geregeld voor vrijwilligersorganisaties. De ontvangende klanten, gebruikers, profijtgroepen van de activiteiten maar ook de uitvoerende vrijwilligers zelf stellen hoge eisen aan de kwaliteit van organiseren, de diensten en activiteiten. Besturen van organisaties en de ondersteuning daaraan moeten daarin continue verbeteren en vernieuwen. De zelfscan van Goed Geregeld biedt organisaties handvatten voor de interne dialoog over kwaliteit.

Maar vitaal blijven als organisatie vraagt ook het omgaan met complexiteit in procedures, systemen, voorwaarden, verordeningen, organisatiedrukke en in de concurrentie van (vrije)tijdsbesteding van mensen.

Vereniging NOV ondersteunt vrijwilligersorganisaties in het werken aan kwaliteit in beleid en ondersteuning aan vrijwilligers. Na herpositionering en een ander verdienmodel voor de uitvoering van de kwaliteitsonderscheiding Goed Geregeld is in 2015 een licentiesysteem voor lokale en gecertificeerde adviseurs ingevoerd. Goed Geregeld is daarmee het keurmerk voor vrijwilligersorganisaties, die willen aantonen dat zij succesvol werken met en aantrekkelijk zijn voor vrijwilligers. Met een landelijke dekking zijn vrijwilligersorganisaties en gemeenten actief geïnformeerd. In 2016 wordt de uitvoering geëvalueerd op de structurele kracht en doorwerking van het instrument in de organisaties.

Beoogd maatschappelijk effect:

Organisaties met vrijwillige inzet hebben een hoge kwaliteit van werken waarmee zij mensen aan zich binden en verbinden. Vrijwilligers zijn toegerust in hun competenties om te werken aan de maatschappelijke opgave van de organisatie en doen dat binnen een daarvoor geschikte omgeving. Als resultaat blijven een 130 organisaties actief met een geldend keurmerk en hebben er een 30-tal nieuwe organisaties in 2016 het keurmerk verkregen.

4.2 Communicatie

Vrijwillig organiseren heeft eigen kennis en vakmatigheid. Er is een continue vraag naar voorbeelden en informatie hoe dat slim te organiseren. De inzet van communicatie via eigen media en publiciteitscampagnes van Vereniging NOV zijn gericht op het verbinden en het collectief maken van maatschappelijke vragen en problemen. Gericht op het vinden van oplossingen in het DOEN. Vereniging NOV geeft stem, taal en beeld van vrijwilligers in hun samenleving aan de pers, de overheid, de beleidsmakers en de vrijwilligers zelf.

Bekendheid van Vereniging NOV zelf en erkend worden in het bieden van kennis en informatie is belangrijk. Vereniging NOV communiceert met zowel de eigen leden, verbindt deze in de onderlinge uitwisseling en het (onderling)vergroten van eigen kennis en vaardigheid. NOV communiceert met de andere maatschappelijke spelers als de markt/het bedrijfsleven, fondsen andere instellingen en de overheid t.b.v. het vrijwillig maatschappelijk organiseren.

Activiteiten

- Beheren, onderhoud en ontwikkelen in een cross-mediale aanpak van de interactieve website www.nov.nl, publicaties en persberichten en sociale media. Voeden van de LinkedIn-groep Vrijwilligerswerk (4.100 leden in 2015) en Twitter (2500 volgers) zowel als communicatiekanaal als platform voor onderlinge uitwisseling.
- Communiceren over de netwerken, de diverse projecten en activiteiten (www.premieplan.com, www.inveiligehanden.nl, www.tuchtrechtvrijwilligerswerk.nl)
- Uitgeven van de elektronische nieuwsbrieven; Centrales Centraal voor vrijwilligerscentrales, NOV Nieuws voor landelijke organisaties en Nieuwsbrief Registratielijst ondersteunen de informatie uitwisseling in een frequentie van vier tot zes keer per jaar.
- Werken aan de verdere naamsbekendheid via het Google Adwords Grant Programma.
- Actief benaderen van de pers in aansluiting op de actualiteit met objectieve informatie of standpunten.
- Het verbreden van het draagvlak van Vereniging NOV. Zowel door coalitievorming met anderen, als door het bevorderen van lidmaatschap van Vereniging NOV.

Beoogd maatschappelijk effect:

Bekendheid, kennis, informatie voor vrijwillig maatschappelijk organiseren is toegenomen en de participatie van mensen is daarmee versterkt.

4.3 Projecten

Vereniging NOV versterkt de samenleving in het uitvoeren van concrete maatschappelijke projecten in partnership met externe financiers.

N.B Deze activiteiten kennen een projectsubsidie met een vastgestelde looptijd en (mede)gefinancierd door fondsen of de overheid. De eerder beschreven werkzaamheden krijgen uitvoering op basis van de ledencontributie en een aanvullende programmasubsidie van het ministerie van VWS op de maatschappelijke functie van Vereniging NOV.

Registratielijst en tuchtrecht vrijwilligerswerk

Vereniging NOV werkt met vele partners en het ministerie van Veiligheid en Justitie aan een veiliger vrijwilligerswerk in het voorkomen van seksueel misbruik bij minderjarigen. Om dat correct, sluitend en met oog voor de privacy van mensen goed te regelen vraagt dat een helder systeem van verschillende maatregelen. Voorbeelden zijn onder andere een VOG voor vrijwilligers (Verklaring Omtrent het Gedrag), een gedragscode in de organisatie, een eenduidig centraal tuchtrechtsysteem voor het vrijwilligerswerk, en een registratielijst van daders. De volledige acties zijn beschreven op de site: www.inveiligehanden.nl en www.tuchtrechtvrijwilligerswerk.nl.

Activiteiten:

- Uitwerken van de structurele financiering met ingang van 2017 van de registratielijst en het tuchtcollege.
- Bestuurlijke samenwerking en afstemming met de zelfstandige Stichting Tuchtrecht Vrijwilligerswerk (STV).
- Faciliteren en service verlenen aan organisaties in hun intern bestuurlijke en beleidsproces om alle noodzakelijke stappen te nemen voor aansluiting bij de registratielijst.
- Het in stand houden van een auditcommissie die beoordeelt of organisaties voldoen aan de voorwaarden voor deelname aan registratielijst.

Het beheer van de registratielijst wat onder andere inhoud overleg met JustID waar de registratielijst is onder gebracht, plaatsen van namen op de registratielijst en bevragen van de registratielijst Contactpunt Uitvoering regeling gratis VOG.

Met ingang van 1 januari 2015 werd een gratis VOG structureel voor vrijwilligers in vrijwilligersorganisatie met minderjarigen of met mensen met een verstandelijke beperking van kracht. De regeling heeft een structureel karakter. De regeling biedt vrijwilligers toegang en service via drie contactpunten: de sport (NOC*NSF), vrijwilligers in de kerken (CIO) en het overige vrijwilligerswerk bij Vereniging NOV.

Activiteiten:

- Telefonische informatieverstrekking en service bij de aanvraag van de organisaties.
- Beoordelen of organisatie in aanmerking komen voor aansluiting bij de registratielijst en deze voor leggen aan het ministerie van Veiligheid en Justitie.
- Continue verbetering van het administratieve proces.
- Evaluatie van de uitvoering en het aansluiten van de maatschappelijke organisaties. Op basis daarvan worden de (financiële) bijdragen van het ministerie van Veiligheid en Justitie voortschrijdend aangepast.

Toolkit In Veilige Handsen

In Veilige Handsen is voor de preventie van seksueel ongewenst gedrag met minderjarigen (en andere kwetsbaren) in het vrijwilligerswerk. De ministeries van Veiligheid en Justitie, VWS en NOC*NSF en Scouting Nederland zijn belangrijke partners in dit project. De Toolkit In Veilige Handsen is inhoudelijk aangepast aan de tweede doelgroep van mensen met een verstandelijke beperking en op basis van ervaringen geactualiseerd en verbeterd.

Activiteiten:

- Actief volgen, bevragen en signaleren van de ervaringen in het werken met de materialen van In Veilige Handsen in de sector. Signalen doorgeven en bespreken met de diverse partners ter verbetering.
- Promotie van preventiebeleid op seksueel ongewenst gedrag door vrijwilligers met minderjarigen en mensen met een verstandelijke beperking bij vrijwilligersorganisaties.

Premieplan

Vereniging NOV werkt aan een vitale samenleving en geeft uitvoering aan het Premieplan in een coalitie met de fondsen Fonds Sluyterman van Loo, het RCOAK, VSBfonds en Fonds 1818 aan de ene kant en organisaties als de Johanniter Hulpverlening, Kerk in Actie, IVN, KBO-Brabant, Landelijke Stuurgroep Molukse Ouderen, Nationaal Ouderenfonds en PCOB aan de mee-uitvoerende kant. Premieplan werkt activerend omdat de opbrengsten van eigen geldwervende activiteiten met het premieplan worden verdubbeld. Het landelijke verdubbelsbudget van € 510.000,-- (2015), wordt door Vereniging NOV beheerd. In 2015 is de uitvoering en het effect van de regeling geëvalueerd. Daaruit worden conclusies getrokken voor de uitvoering van 2016.

Activiteiten:

- Stimuleren van de lokale fondswerving voor kleinschalige initiatieven die gericht zijn op de inzet van vrijwilligers voor kwetsbare ouderen.
- Verander- en verbeterpunten uit de evaluatie vormgeven in de uitvoering van 2016 en verder.

- Uit het inzicht en overzicht van de aanvragen analyses doen t.b.v. beleid voor de Fondsen en NOV (netwerk LOVZ) op het thema van het lokaal versterken van welzijn door en van ouderen.

Meer dan Handen Vrijwilligersprijzen

Waar vrijwillige inzet niet financieel wordt tegen-gewaardeerd met een salaris is het op en andere wijze waardering, aandacht en publiciteit geven enorm belangrijk. Veel vrijwilligerssteunpunten geven deze waarderende activiteiten jaarlijks vorm in de eigen lokale gemeenschap. Landelijk heeft dit de vorm gekregen in de 'Meer dan handen Vrijwilligersprijzen' Genomineerde organisaties en prijswinnaars ervaren de sterk intern motiverende en extern publicitair profilerende effecten. Vaak met de uitwerking van een betere lokale (h)erkenning van het werk en het effect in de eigen samenleving. Een jury beoordeelt de inschrijvingen in verschillende categorieën: vrijwilligersorganisaties, projecten, burgerinitiatieven, gemeenten en bedrijven. De feestelijke prijsuitreiking vindt jaarlijks plaats op de nationale vrijwilligersdag.

Activiteiten:

- Uitvoeren van de voorbereiding, uitvoering en communicatie van de jaarlijkse uitreiking samen met Movisie, Ministerie van VWS en de jaarlijks samen te stellen jury met prominente leden.

Programma 'Vrijwillig Dichtbij'

Dit programma is een uitwerking van het amendement van de Tweede Kamer om landelijk werkende vrijwilligersorganisaties meer slagkracht geven in het transformeren van de rol van de lokale afdelingen in de decentralisaties op het sociale domein.

Lokale transformatie in het sociale domein is nodig om de informele zorg goed te ondersteunen in het lokaal samenwerken. De verbindingen aan te gaan tussen formeel- informeel, tussen zorg en ander vrijwilligerswerk en in het partnership met de gemeente. Het programma investeert in de deskundigheidsbevordering en begeleiding van de vrijwillige besturen t.b.v. hun strategische en ondernemende rol. De uitvoerende vrijwilligers aanvullend te ondersteunen in het bieden van zorg in een complexe problematiek.

Kenmerken van het programma: Looptijd: augustus 2015- september 2018, VWS-subsidie € 4,2 miljoen verdeeld over de 10-15 organisaties en Vereniging NOV, landelijke kerngroep uit het LOVZ en Vereniging NOV voor de sturing, een landelijke pool met de uitvoerders binnen de landelijke organisaties voor de uitvoering, een groep ambassadeurs voor toegang en verbinding met externe actoren en de programmaleiding door Vereniging NOV.

Activiteiten:

- Organiseren van een landelijke coalitie voor lokaal samenwerken.
- Verstecken van lokale afdelingen in hun zorg dichtbij, op maat en match tussen vrager en vrijwilliger.
- Doen werven van meer op hun taak toegeruste uitvoerende vrijwilligers.
- Toerusten van lokale besturen/organisatoren.
- Versterken van de lokale samenwerking; informeel-formeel-gemeenschap-gemeente.
- Uitvoering geven aan duurzame netwerken en werkwijzen, ook na de programma periode.

Beoogd maatschappelijk effect:

De resultaten van de genoemde projecten zijn gerealiseerd.

5. Verenigingsbestuur en bureau NOV

Het verenigingsbestuur bestaat uit vrijwilligers: Ella Vogelaar (voorzitter), Fedde Boersma (penningmeester, registratielijst/tuchtrecht en wet- en regelgeving), Jos van Nunen, (vice-voorzitter en NOVi netwerk), Christine Linzel (bestuur STV, Skanfonds), Fenna Noordermeer (NOVi netwerk en kwaliteit), Menne Scherpenzeel (netwerk LOVZ), Norman Uhlenbusch (In veilige handen), Jessica Winter (netwerk Lobby en communicatie).

Het NOV Bureau is een kleine werkgemeenschap met strategisch inhoudelijk en uitvoerende medewerkers, ondersteuning en beheer:

- Directeur: meewerkend voorman in de werkorganisatie, vertegenwoordiging Vereniging NOV, belangenbehartiging, ondersteunend aan bestuur en vereniging.
- Communicatiemedewerkers: interne en externe communicatie, netwerkondersteuning, verenigingscommunicatie, inzet sociale media.
- Secretariaat: ledenadministratie, ondersteuning vereniging, archivering, P&O, financieel beheer/planning en control en (project)administratie.
- Inhoudelijke (beleids- of project) medewerkers: geven leiding aan projecten of voeren projectwerkzaamheden uit, projecten die de vereniging zelf of in samenwerking met partners uitvoert. Bieden ondersteuning aan een of meerdere netwerken van de vereniging, dragen zorg voor organisatie en inhoudelijke voorbereiding van themabijeenkomsten, debatten e.d. Naast de kleine formatie aan vaste medewerkers worden ook tijdelijke medewerkers op projectbasis aangetrokken.

N.B. Verschillende medewerkers combineren inhoudelijke en communicatieve taken.

In 2016 zal het vaste team van het NOV Bureau bestaan uit zeven personen, die gezamenlijk 4,8 fte vervullen.

6. Samenvatting activiteiten

Belangenbehartiging en ondersteuning van vrijwillige inzet

- Ondersteuning van NOV-netwerken in hun rol van kennisdelen, waar nodig innoveren en zoeken van nieuwe oplossingen (transformatie van gedrag en uitvoering) en voeding van de lobby en de belangenbehartiging naar de overheden en andere maatschappelijke actoren.
- Versterken van vrijwilligerscentrales en steunpunten om de belangenbehartiging van het vrijwilligerswerk op gemeentelijk of regionaal niveau meer vorm te geven.
- Via de netwerken van de landelijke organisaties en de vrijwilligerscentrales in het versterken van de rol van lokale afdelingen in hun organisatie van vrijwillige inzet.
- Organiseren van voortdurende en noodzakelijke aandacht voor de (effecten van) wet- en regelgeving op nationaal niveau.
- Organiseren van samenwerken met landelijk opererende partners in het versterken van de vrijwillig maatschappelijke inzet; leden Vereniging NOV, SBF en VFI voor de goede doelen, werkgeversorganisatie voor welzijn en zorg, het bedrijfsleven, koepels van (nieuwe) vormen van maatschappelijk ondernemerschap en buurt- en bewonersinitiatieven
- Samenwerken voor meer vrijwillig maatschappelijke inzet op lokaal niveau. Netwerken en verbanden van gemeenten en op het gebied van zorg en welzijn met zorgverzekeraars.
- Verbinden met kennisinstituten als Movisie en netwerken met instellingen in onderzoek en ontwikkeling op het vlak van vrijwillige inzet
- Organiseren van debatten over actuele thema's, het geven van interviews en het schrijven van artikelen.

Stimuleren en faciliteren van het netwerken.

- Organiseren van themabijeenkomsten en congres.
- Actualiseren van de Handreiking 'Gemeentebestuur aan tafel met vrijwilligersveld'
- Organiseren en netwerken met vrijwilligerscentrales en steunpunten in NOVi (Netwerk Ondersteuning Vrijwillige inzet).
- Organiseren en netwerken in Wet- en Regelgeving.
- Organiseren en netwerken met landelijke organisaties met vrijwilligers in zorg en welzijn (LOVZ).
- Organiseren en netwerken in lobby en communicatie voor vrijwillige inzet.
- Verbinden van vrijwilligerssectoren op het thema van cultuurparticipatie en eenzaamheid.
- Stimuleren en ondersteunen van de samenwerking van besturen van lokale verenigingen.
- Organiseren van verkenningen naar de ervaringen, stand van zaken en doorbraken op het punt van diversiteit in het bereiken van minderheden in de afspiegeling van vrijwilligerswerk.

Samenwerking en partnership met de markt (instellingen, fondsen, bedrijfsleven) en de overheden.

- Samenwerking en lobby naar de overheden en de politiek.
- Actualiseren sites.
- Beïnvloeding politieke programma's Tweede Kamerverkiezingen 2017.
- Beïnvloeding fondsen in hun toekenningsbeleid en regelgeving.

Werken aan toegankelijkheid van of nieuwe vormen van maatschappelijke financiering voor vrijwillige inzet.

- Volgen van de praktijk in Right to challenge.
- Verkennen en exploreren van andere verdienmodellen.

Continue activiteiten en projecten

- Promoten, auditen en uitgeven van 'Goed Geregeld', het NOV-keurmerk van vrijwillige inzet.

Communicatie

- Beheren, onderhoud en ontwikkelen in een cross-mediale aanpak; websites en sociale media
- Communiceren over de netwerken en de diverse projecten en activiteiten
- Uitgeven van de elektronische nieuwsbrieven
- Werken aan de verdere naamsbekendheid via het Google Adwords Grant Programma.
- Actief benaderen van de pers in aansluiting op de actualiteit met objectieve informatie of standpunten.
- Het verbreden van het draagvlak van Vereniging NOV.

Projecten

- Registratielijst en tuchtrecht vrijwilligerswerk.
- Contactpunt Uitvoering regeling gratis VOG.
- Toolkit In Veilige Handen.
- Het Premieplan.
- Meer dan Handen Vrijwilligersprijzen.
- Programma 'Vrijwillig Dichtbij'.